

شیوه نامه تعیین سقف اعتبار مجاز صدور چک به شبکه بانکی ابلاغ شد

شیوه نامه تعیین سقف اعتبار مجاز صدور چک» مصوب سی و هشتمین نشست هیات عالی بانک مرکزی مورخ ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ به شبکه بانکی ابلاغ شد.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، بنابر اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شیوه نامه تعیین سقف اعتبار مجاز صدور چک مصوب سی و هشتمین نشست هیأت عالی بانک مرکزی مورخ ۱۱ شهریور ۱۴۰۴ به شبکه بانکی ابلاغ شد.

بر اساس این شیویه نامه اعتبار مجازی چک براساس رفتار اعتباری و اطلاعات مربوط به سابقه فعالیت گذشته مشتری در حوزه چک با ضرایب تأثیر متفاوت و براساس الگو (مدل) ارائه شده، محاسبه می شود و سقف اعتبار مجاز مشتری، متناسب با نتایج گزارش اعتباری چک و اطلاعات توان مالی وی در پنج سال اخیر بر مبنای الگو (مدل) ارائه شده در این زمینه، محاسبه و در سامانه اعمال می گردد.

بانک مرکزی در این اطلاعیه اعلام کرد پیرو ابلاغ «قانون اصلاح قانون صدور چک» مصوب ۱۴۰۰/۱/۲۹ مجلس شورای اسلامی طی بخشنامه شماره ۰۰/۷۴۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۷ و با عنایت به مفاد مواد (۶) و (۲۱) مکرر قانون مذکور، به پیوست «شیوه نامه تعیین سقف اعتبار مجاز صدور چک» مصوب سی و هشتمین نشست مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۱ هیأت عالی بانک مرکزی به شبکه بانکی ابلاغ شد.

بر اساس این شیوه نامه تعیین سقف اعتبار چک در ابتدا درخصوص اشخاصی که برای اولین بار اقدام به اخذ دسته چک می نمایند، اجرائی شده و پس از دریافت بازخورد مناسب، برای کلیه اشخاص اعمال می گردد. -امتیاز اعتباری چک براساس رفتار اعتباری و اطلاعات مربوط به سابقه فعالیت گذشته مشتری در حوزه چک با ضرایب تأثیر متفاوت و براساس الگو (مدل) ارائه شده، محاسبه می گردد. تمامی مشتریان براساس امتیاز اعتباری چک، به پنج طبقه ریسک خیلی بالا (E)، ریسک بالا (D)، ریسک متوسط (C)، ریسک پایین (B) و ریسک خیلی پایین (A) طبقه بندی می گردند که نتایج آن در گزارش های اعتباری نمایش داده خواهد شد. -بانک مکلف است برای ارائه دسته چک به مشتریان خود، صرفاً از طریق سامانه «صیاد» اقدام نموده و پیش از ارائه در خواست اعطای دسته چک در سامانه صیاد، گزارش اعتباری چک مشتری متقاضی دسته چک را از شرکت اعتبارسنجی ایران دریافت و متناسب با نتایج آن، نسبت به صدور و یا عدم صدور دسته چک اقدام نماید.

- سقف اعتبار مجاز مشتری، متناسب با نتایج گزارش اعتباری چک و اطلاعات توان مالی وی در پنج سال اخیر بر مبنای الگو (مدل) ارائه شده در این زمینه، محاسبه و پیش از ثبت چک به بانک و صادرکننده و همچنین در زمان دریافت چک به ذینفع اعلام و در سامانه اعمال می گردد.

- پس از اعمال کنترل سقف اعتبار مجاز در سامانه صیاد، مبلغ چک در هنگام صدور، نمی تواند بیشتر از مابه تفاوت سقف اعتبار مجاز و مانده چک های تسویه نشده مشتری باشد.

- سامانه صیاد بانک مرکزی نسبت به محاسبه و نمایش سقف اعتبار مجاز صادرکننده به وی اقدام می نماید. بانک ها موظفند ضمن دریافت سقف اعتبار مجاز مشتری از سامانه صیاد، نسبت به نمایش آن به وی و ذینفع چک در سامانه های عملیاتی خود در این رابطه اقدام نمایند.

- تعیین سقف اعتبار مجاز مشتری صرفاً به معنی برآورد (تخمین) آستانه مجاز صدور چک قابل ثبت در سامانه صیاد بر اساس ضوابط و شاخص های مقرر در این شیوه نامه و الگو (مدل) ارائه شده بوده و به مفهوم تضمین کارسازی و وصول وجه چک صادره از سوی بانک نمی باشد.

- بانک مکلف است در زمان افتتاح حساب جاری و یا اعطای دسته چک جدید به مشتری، نسبت به اخذ رضایت نامه به شرح ذیل از وی اقدام نماید. "بانک مجاز است اطلاعات مربوط به امتیاز چک مشتری را در اختیار ذینفعان چک های صادره قرار دهد و مشتری حق هر گونه اعتراضی را در این خصوص به صورت جزئی و کلی در حال و آینده را از خود سلب و ساقط می نماید." اخذ رضایت نامه موضوع این ماده می بایست برای حساب های جاری افتتاح شده پیش از ابلاغ این شیوه نامه نیز از مشتریان اخذ گردد. بانک ها موظفند مراتب را به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۰۵/۱۴۹۱۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۳ به تمامی واحدهای ذی ربط بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ کنند و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آورند.

گروه بین الملل - مرضیه کیانی مروتس - روز سه شنبه (۱۸ شهریور/۹ سپتامبر) بود که رسانه های بین المللی جهان از شنیده شدن چند صدای انفجار پی در پی در دوحه پایتخت قطر خبر دادند. پس از انتشار این اخبار در رسانه های جهان از تنش و سازمان امنیت شین پت رژیم صهیونیستی مسئولیت این حمله را پذیرفتند و اعلام کردند که هدف، رهبران حماس بوده است. پس از آن، دولت قطر با تندترین کلمات این حمله را محکوم کردو قوانین بین المللی خواند و گفت؛ حق «پاسخ» به این حملات را برای خود محفوظ می داند. حملات هوایی اسرائیل به حماس در دوحه طی ۲۴ ساعت گذشته با واکنش های تند جهانی روبه ور شد. اتحادیه اروپا این حملات را نقض تندی بین المللی خواند و شورای همکاری خلیج فارس آن را «ترجارآور و بزدلانه» دانست و از کشورهای جهان خواست تا اسرائیل را محکوم کنند و دولت بنیامین نتانیاهو را مسئول بدانند.

به گزارش روزنامه اقتصاد سراسر آمد، در این میان برخی معتقدند که در اقدامی بی سابقه، رژیم صهیونیستی با حمله به خاک قطر نخستین گام عملی خود را برای تحقق طرح موسوم به «اسرائیل بزرگ» برداشت؛ طرحی که نه تنها امنیت کشورهای عربی را تهدید می کند، بلکه آینده پروژه های اقتصادی مشترک آن ها با تل آویو و آمریکارانیز در هاله ای از ابهام فرو برده است. تحولات پرشتاب غرب آسیا وارد مر حله ای تازه شد. عصر سه شنبه جنگنده های رژیم صهیونیستی مواضعی در خاک قطر را برای ترور سران حماس مورد هدف قرار دادند؛ اقدامی که بسیاری از تحلیل گران آن را نه یک حمله مقطعی، بلکه آغاز اجرای عملی سناریوی «اسرائیل بزرگ» می دانند؛ سناریویی که نخست وزیر اسرائیل، بنیامین نتانیاهو، بارها در سخنرانی های اخیر خود به طور تلویحی به آن اشاره کرده بود.

در شرایطی که آمریکای ها مدعی بی اطلاعی از تجاوز تروریستی رژیم صهیونیستی به خاک قطر بودند، رسانه های رسمی این رژیم اعلام کردند که حمله با هماهنگی آمریکا انجام گرفت و اسرائیل در این حمله از حرم هوایی چند کشور عربی استفاده کرد. از طرف دیگر، کشورهای عربی در سال های گذشته با امید به کسب منافع

اقتصادی، به توافق های موسوم به عادی سازی و پروژه کریدور «هند-خاورمیانه-اروپا» یا IMEC پیوستند. آنان گمان می کردند که مشارکت با تل آویو و واشنگتن، موقعیت ژئوپلیتیکی و اقتصادی شان را تقویت خواهد کرد، اما حمله رژیم صهیونیستی به قطر نشان داد که تل آویو نه به همکاری برابر، بلکه به برتری جویی و توسعه قلمرو خود می اندیشد.

ایده اسرائیل بزرگ از کجا آمد؟

ایده «اسرائیل بزرگ» در هفته های قبل به موضوع بحث محافل سیاسی و رسانه ای تبدیل شده است. طرحی که براساس سخنان اخیر نخست وزیر رژیم صهیونیستی به معنای گسترش قلمرو این رژیم تا مرزهای کشورهای عربی همچون سوریه، عراق، لبنان، اردن، کویت، عربستان و حتی مصر تعبیر می شود. در نگاه نخست، این پروژه به عنوان طرحی توسعه طلبانه و سیاسی شناخته می شود، اما بررسی دقیق تر نشان می دهد هدف اصلی آن فراتر از تصاحب زمین است.

آنطور که فارس در مطلبی نوشته؛ این ایده می تواند با تجمع منابع کشورهای هدف، حدود ۵۰۰ میلیارد بشکه نفت را تحت اختیار رژیم صهیونیستی قرار دهد؛ یعنی چیزی نزدیک به ۲۰ درصد از ذخایر نفتی جهان. علاوه بر آن، حدود ۷ درصد ذخایر گاز دنائیز در حوزه نفوذ مستقیم این رژیم قرار می گیرد، اما بعد ژئوپلیتیکی این اجرا حتی از منابع انرژی نیز مهم تر است. براساس تحلیل کارشناسان، تحقق طرح «اسرائیل بزرگ» به معنای تسلط بر کانال سوئز

آغاز پروژه پنهان با حملات اسرائیل تنها کانال سوئز میزبان بیش از ۱۲ درصد تجارت دریایی نفت جهان است و کنترل آن می تواند معادلات انرژی جهانی را دگرگون کند. طرح «اسرائیل بزرگ» که ریشه در گفتمان صهیونیسم دارد، سال هاست به عنوان یک پروژه پنهان دنبال می شود. حالا با تحولات اخیر، این طرح از سطح شعار به عرصه عمل رسیده و اولین قربانی آن کشوری در قلب خلیج فارس بوده است. این اقدام بی سابقه، ضربه سنگینی به پروژه کریدور ایکم وارد کرده است. بندر حیفا در رژیم صهیونیستی که پیش تر قرار بوده به شاهراه اصلی اتصال هند به اروپا تبدیل شود، در ماه های اخیر زیر ضربات موشکی ایران و یم قرار داشت.

اکنون حمله به قطر باعث شده شرکای عربی این کریدور، از عربستان و امارات گرفته تا اردن و مصر، بیش از هر زمان دیگری نسبت به مشارکت با تل آویو دچار تردید شوند. کارشناسان تأکید می کنند که حمله روز سه شنبه پیام روشنی دارد: امنیت کشورهای عربی در کنار رژیم صهیونیستی نه تنها تضمین نمی شود، بلکه بیش از پیش تهدید خواهد شد. به گفته حسن کریم نیا، کارشناس حوزه اقتصاد، «اسرائیل با بحران اقتصادی عمیق دست و پنجه نرم می کند و به دنبال آن است تا از طریق سلطه بر منابع انرژی منطقه، کسری بودجه و بدهی های سنگین خود را جبران کند».

به نظر می رسد حمله به قطر تنها آغاز یک مسیر پرچالش است. اگر اسرائیل در مسیر تحقق «اسرائیل بزرگ» گام های بیشتری بردارد، نه تنها موازنه قدرت در خاورمیانه دستخوش تغییرات عمیق خواهد شد، بلکه پروژه های اقتصادی نظیر کریدور ایکم به طور کامل بی اعتبار می شوند. آنچه مسلم است اینکه این حمله یک زنگ

روزنامه سرآمد گزارش می دهد؛

خواب جدید اسرائیل برای خلیج فارس

هدف رژیم صهیونیستی

از تهدید امنیت کشورهای عربی چیست؟

بیدارباش برای جهان عرب بوده؛ زنگی که به آن هاشدار داد تکیه بر تل آویو نه آینده ای امن، بلکه آینده ای پر از ناامنی و بی ثباتی به همراه دارد.

چشم انداز تحولات آینده در منطقه

حمله اسرائیل به قطر، کشوری که به عنوان میانجی صلح در مذاکرات منطقه ای شناخته می شود، به شدت روابط اسرائیل با کشورهای عربی خلیج فارس را تحت تأثیر قرار داده است. قطر به دلیل میزبانی از مذاکرات صلح، از جمله گفت و گوهای آمریکا و طالبان و مذاکرات آتش بس غزه، جایگاه ویژه ای در دیپلماسی منطقه ای دارد. این حمله انجام شد، باعث خشم کشورهای عربی، از جمله عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت شده است. این اقدام اسرائیل را نقض قوانین بین المللی دانسته اند. این اقدام اسرائیل باعث تقویت جبهه دیپلماتیک کشورهای منطقه علیه اسرائیل شده است. ایران که مدت هاست به دنبال کاهش نفوذ اسرائیل در منطقه و تقویت روابط خود با کشورهای عربی است، از این فرصت برای گسترش نفوذ خود بهره برده است. بهبود روابط ایران با عربستان و قطر در سال های اخیر، پروژه پس از توافقات دیپلماتیک ۲۰۲۳، این امکان را به ایران داده تا خود را به عنوان حامی حاکمیت ملی کشورهای منطقه معرفی کند. همچنین تعلیق نقش میانجی گری قطر در مذاکرات صلح غزه به دلیل این حمله، احتمالاً به طولانی تر شدن درگیری ها منجر شده و محور مقاومت که ایران از آن حمایت می کند، را تقویت کرده است.

ابعاد اقتصادی حمله اسرائیل به قطر

حمله به قطر، به عنوان یکی از بزرگ ترین صادرکنندگان گاز طبیعی مایع، نگرانی هایی درباره ثبات بازارهای انرژی ایجاد کرده است. هر چند خسارات مستقیم به زیرساخت های انرژی قطر گزارش نشده، اما بی ثباتی ناشی از این حمله می تواند قیمت های جهانی انرژی را افزایش دهد. این امر به نفع ایران، به عنوان یکی از تولیدکنندگان عمده نفت و گاز، است که می تواند از افزایش قیمت ها سود ببرد. در نهایت، حمله اسرائیل به قطر در سپتامبر ۲۰۲۵، اگر چه با هدف تضعیف حماس انجام شد، اما به دلیل نقض حاکمیت یک کشوری طرف و متحد کلیدی آمریکا، تبعات منفی گسترده ای برای اسرائیل به دنبال داشته است. این اقدام نه تنها اسرائیل را در منطقه و جهان منزوی تر کرده، بلکه فرصت های جدیدی برای ایران فراهم آورده تا جایگاه خود را به عنوان مدافع حاکمیت ملی و محور مقاومت تقویت کند. در ابعاد منطقه ای، دیپلماتیک، نظامی، و افکار عمومی، این حمله به ضرر اسرائیل و به نفع ایران تمام شده است.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی:

کاهش ارزش پول ملی صادرات را افزایش نمی دهد

اقتصاد ایران به پدیده ای درون زا تبدیل شده است. با افزایش نرخ ارز، تقاضا برای نقدینگی در اقتصاد بالا می رود و به تبع آن، حجم نقدینگی افزایش یافته و تورم تشدید می شود. این چرخه، اقتصاد را در یک دور تورمی گرفتار می کند. نرخ ارز همبستگی بالایی با انتظارات تورمی دارد و بنابراین، افزایش نرخ ارز به افزایش تورم می انجامد. معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی تصریح کرد: در حال حاضر، در حوزه تأمین مالی ریالی و ارزی، نظام وجه ریزی مبتنی بر عملکرد وجود ندارد و عمدتاً منابع به گونه ای تخصیص می یابد که بیشترین ارزش افزوده را برای اقتصاد ایجاد کند. لازم است اولویت بندی های اقتصادی در بخش های مختلف مشخص شود تا منابع به شکلی اختصاص یابد که بالاترین ارزش افزوده را برای کشور به همراه داشته باشد.

شیربجیان ادامه داد: در سال ۱۳۹۸ و پیش از همه گیری کرونا، کل منابع ارزی تخصیص یافته به چهار بخش صنعت و معدن، کشاورزی، بهداشت و درمان و سایر بخش ها حدود ۳۹ میلیارد دلار بود. این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۶۸.۵ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۳ به ۶۵.۳ میلیارد دلار رسید که نشان دهنده رشد حدود ۷۶ درصدی است. با این حال، در این سال ها شاهد ارزش افزوده بالاتر در اقتصاد نبوده ایم.

وی اظهار داشت: در بخش صنعت و معدن، منابع ارزی تخصیص یافته از ۲۸.۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۸ به ۴۵.۳ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ و ۴۳.۶ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ رسید که رشد حدود ۶۰ درصدی در بازه پنج ساله را نشان می دهد. در بخش کشاورزی نیز منابع ارزی از ۴.۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۸ به ۱۵.۳ میلیارد دلار در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ افزایش یافت که رشد حدود سه برابری دارد. این منابع ارزی باید به اولویتهای اختصاص می یافت که حداکثر ارزش افزوده اقتصادی را ایجاد کند، اما رشد پایین تر این بخش ها نشان می دهد که منابع به اولویتهای اقتصادی با ارزش افزوده بالاتر تخصیص نیافته و بیشتر در زمینه هایی مصرف شده که سودآوری کمتری برای اقتصاد داشته اند.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی بیان کرد: یکی از چالش های اساسی برنامه های توسعه، فقدان استراتژی توسعه ای روشن است که اولویت های اقتصادی را مشخص کند و تعیین نماید منابع ارزی با چه اولویتهای تخصیص یابد. بنابراین، مشاهده می شود که تأمین مالی دو تا سه برابر افزایش یافته، اما رشد اقتصادی دو تا سه برابری محقق نشده است. در نتیجه، یکی از مهم ترین موضوعات در تخصیص منابع ارزی و ریالی، تعیین اولویتهای اقتصادی کشور

در حوزه های مختلف بر اساس ارزش افزوده بالاتر است.

شیربجیان یادآور شد: سیاست های تجاری باید در کنار سیاست های ارزی تعریف شود. هنگامی که این سیاست ها به گونه ای باشد که تقاضا از مسیرهای غیررسمی صورت گیرد، بازار غیررسمی شکل می گیرد. حجم قاچاق کالاهای صادراتی و وارداتی حدود ۲۶ میلیارد دلار برآورد می شود که حدود ۱۰ میلیارد دلار آن مربوط به قاچاق خروجی و ۱۶ میلیارد دلار مربوط به قاچاق وارداتی است. اگر تقاضا برای خروج سرمایه نیز به این میزان اضافه شود، این حجم بسیار بیشتر خواهد شد. برای این حجم از قاچاق و تجارت غیرقانونی، تقاضای ارزی وجود دارد که منجر به شکل گیری بازار غیررسمی می شود. در نتیجه، شکاف بین بازار ارز رسمی و غیررسمی ایجاد شده و افرادی که اقدام به قاچاق می کنند، حاضرند با هر نوعی ارز تهیه کرده و برای خرید کالاهای قاچاق از کشور خارج کنند.

وی افزود: تا زمانی که تحریم ها وجود دارد، منابع ارزی متنوع نشده و دسترسی های مختلفی شکل می گیرد. مبادی تأمین ارز متنوع و دارای دسترسی های متفاوت می شوند و شبکه های غیرشفاف متعددی برای تأمین ارز به وجود می آیند. در چنین شرایطی، نمی توان انتظار داشت که نظام ارزی تک نرخ رخ شکل گیرد و اقتصاد به سمت تک نرخ رخ شدن پیش برود.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی گفت: تمرکز اصلی در حوزه سیاست گذاری ارزی بر تنظیم گری است. از طریق تالارها و ابزارهایی مانند بازار ارز تجاری که در مرکز مبادله ارز و طلای ایران ایجاد شده، نیازمندی های ارزی کشور تأمین می شود. نرخ های شکل گرفته در این بازار به مراتب کمتر از بازار غیررسمی است و با افزایش عمق این بازار و رسیدن به حجم معاملاتی مطلوب، آمار مربوط به آن منتشر خواهد شد.